

Рецензенти:

Благул І.С. – д.е.н., професор кафедри економічної кібернетики ДВНЗ “Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника”,

Гнатюк Т.М. – к.е.н., доцент кафедри обліку і аудиту ДВНЗ “Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника”.

УДК 330.101:620.91-027.236

ББК 65.28 (4 УКР)

Климчук М.М.

**УНІФІКАЦІЯ СИСТЕМ ФІНАНСОВОГО ТА УПРАВЛІНСЬКОГО
ОБЛІКУ: КОГЕРЕНТНО-КОГЕЗІЙНА МОДИФІКАЦІЯ ПРОГРАМ
ЕНЕРГОЗБЕРЕЖЕННЯ ПІДПРИЄМСТВА**

Київський національний університет будівництва і
архітектури,
Міністерство освіти і науки України,
кафедра організації та управління будівництвом,
проспект Повітрофлотський, 31, м.Київ,
03680, Україна,
тел:0663398973,
e-mail: klimarinchuk@gmail.com

Анотація. Досліджено проблематику уніфікації управлінського та фінансового обліку на основі концепту інтегрованої звітності через принцип цілісності економіко-аналітичного забезпечення реалізації програм енергозбереження підприємства. Визначено, що одним з основних факторів, який чинить значний вплив на рівень ефективності системи управління енергозбереженням підприємства є економіко-аналітичне забезпечення. Представлено когерентно-когезійна модель економіко-аналітичного забезпечення системи управління енергозбереженням на підприємстві, що надасть можливість створити спільний інформаційний простір для стейкхолдерів.

Ключові слова: енергозбереження, фінансовий облік, когезія.

Klimchuk M.M.

**UNIFIATION OF SYSTEMS OF FINANCIAL AND MANAGEMENT ACCOUNTS:
COHERENT-KOGEZYNRY MODIFICATION OF THE ENERGY SAVINGS
PROGRAM OF THE ENTERPRISE**

Kyiv National University Engineering and Architecture,
Ministry of Education and Science of Ukraine,
Department of organization and construction management,
ave Povitroflotsky, 31, Kyiv,
03680, Ukraine,
tel.: 0663398973,
e-mail: klimarinchuk@gmail.com

Abstract. The problems of unification of managerial and financial accounting on the basis of the concept of integrated reporting through the principle of the integrity of the economic and analytical support of the implementation of energy saving programs of the enterprise are investigated. It is determined that one of the main factors that has a significant impact on the level of efficiency of the energy saving management system of the enterprise is economic and analytical support. The coherent-cohesive model of economical and analytical provision of the energy saving management system at

the enterprise is presented, which will provide an opportunity to create a common information space for stakeholders.

Keywords: energy saving, financial accounting, cohesion.

Вступ. В сучасних формаціях постіндустріального розвитку суспільства, як пріоритет актуалізується трансформація парадигми енергозбереження на основі симбіозу економіки й навколишнього середовища. Із загостренням паливно-енергетичної, екологічної, економічної криз потребує розроблення дієвий науково-методичний підхід до економіко-аналітичного забезпечення реалізації програм енергозбереження на підприємстві [2].

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Дослідженням питань управління енергозбереженням на підприємствах займалися вчені: Д. В. Зеркалов, Л. Х. Мухсінова, П. Д. Неміш, С. В. Пономарьов, О. М. Суходоля, М. К. Сухонос, І. Р. Щекин та ін. Однак, малодослідженим залишається проблематика уніфікації управлінського та фінансового обліку на основі концепту інтегрованої звітності через принцип цілісності економіко-аналітичного забезпечення реалізації програм енергозбереження підприємства.

Постановка завдання. Метою статті є вивчення проблематики уніфікації управлінського та фінансового обліку на основі концепту інтегрованої звітності через принцип цілісності економіко-аналітичного забезпечення реалізації програм енергозбереження підприємства.

Результати. За результатами проведеного контент-аналізу концепції інтегрованої звітності [4; 5; 6] актуалізуємо, що в сучасних формаціях розвитку економіки виникає потреба у формування збалансованих облікових даних про роботу виробничо-економічної системи. Проведене дослідження базових принципів концепції інтегрованої звітності в частині підвищення рівня енергоефективності підприємства, надало можливість зробити висновок про доцільність розвивати інтегроване мислення в частині звітності, та інкорпорувати принцип цілісності економіко-аналітичного забезпечення реалізації програм енергозбереження підприємства.

Можливості використання релевантної інформації (облікової, аналітичної, контрольної) при формуванні інтегрованих звітів на будівельних підприємствах є фрагментарною і не в повній мірі показує зв'язок між фінансовою та нефінансовою інформацією, між кількісними і якісними показниками, між ключовими показниками ефективності при реалізації системного підходу, особливо при уніфікації систем управлінського і фінансового обліку.

Виникає потреба в розробці когерентно-когезійної моделі економіко-аналітичного забезпечення системи управління енергозбереженням на підприємстві, що обумовлено значною кількістю видів внутрішньої й зовнішньої звітності будівельних підприємств, які формуються для стейкхолдерів (інформація є різного обсягу, структури та характеру), що призводить до втрати часу й фінансових ресурсів при пошуку релевантної інформації. Розробка такої моделі надасть можливість створити спільний інформаційний простір для вирішення поставлених завдань розвитку системи управління енергозбереженням на будівельних підприємствах, а також сприяти уніфікації систем управлінського та фінансового обліку.

На основі вищезазначеного можна зробити висновок, що економіко-аналітичне забезпечення управління енергозбереженням на будівельному підприємстві доцільно реалізувати виходячи з наступних аспектів:

- розробки дієвої концепції інформаційно-аналітичного забезпечення управління енергозбереженням на будівельному підприємстві;
- економія на всіх стадіях споживання енергоресурсів;

- упровадження прогресивних норм енергомісткості будівельної продукції;
- у виробництві будівельних матеріалів залучення новітніх технологій, що надають можливість заощаджувати енергоресурси;
- на всіх рівнях (виробник, споживач) використання прогресивних систем обліку енергоресурсів;
- пошук та залучення інвестицій;
- надання пільг, преференцій для тих будівельних підприємств, що успішно реалізують заходи енергозбереження й економлять енергоресурси [2].

Дослідженню питання енергоефективності приділяється значна увага науковців, які вважають що вона є невід'ємною складовою покращення розвитку економічних суб'єктів на різних рівнях господарської системи країни. Також деякі з них припускають, що сучасні тенденції розвитку енергетики в світі спрямовані на вирішення трьох завдань:

- 1) енергозабезпечення (безперебійність енергопостачання та надання якісної енергії та послуг);
- 2) енергодоступності (за ціною та енергоощадністю);
- 3) енергоприйнятності (за мінімальним впливом на довкілля) [4].

Аналізуючи питання енергозбереження для всіх суб'єктів господарювання слід зазначити, що функціонування кожного з них залежить від рівня їх енергоефективності. На думку вчених, які займаються питанням енергозбереження, енергетичний сектор забезпечує життєдіяльність усіх галузей національного господарства країни, без продукції якого неможливий стійкий розвиток країни. Адже, саме енергетика є основним індикатором соціально-економічного стану суспільства і визначає зрушення до змін в розвитку економіки [8].

З метою сприяння ефективному функціонуванню системи управління енергозбереження на будівельному підприємстві пропонуємо когерентну-когезійну модель економіко-аналітичного забезпечення, що позитивно впливає на її розвиток (рис. 1). Структура запропонованої моделі утворює зв'язки її суб'єктів і цілей, зміст та вектори інформаційних потоків для вирішення поставлених завдань на кожному рівні економічної системи. Зростання рівня конкуренції та глобалізація ринків актуалізують проблематику скорочення термінів упровадження енергозберігальних заходів будівельними підприємствами, що пов'язане із зростанням витрат та зменшенням енергомісткості виготовленої продукції. Проте, як пріоритет і на стадії планування, так і на наступних стадіях життєвого циклу проектів енергозбереження доцільно ретельно відслідковувати тенденції та аналізувати потоки інформації.

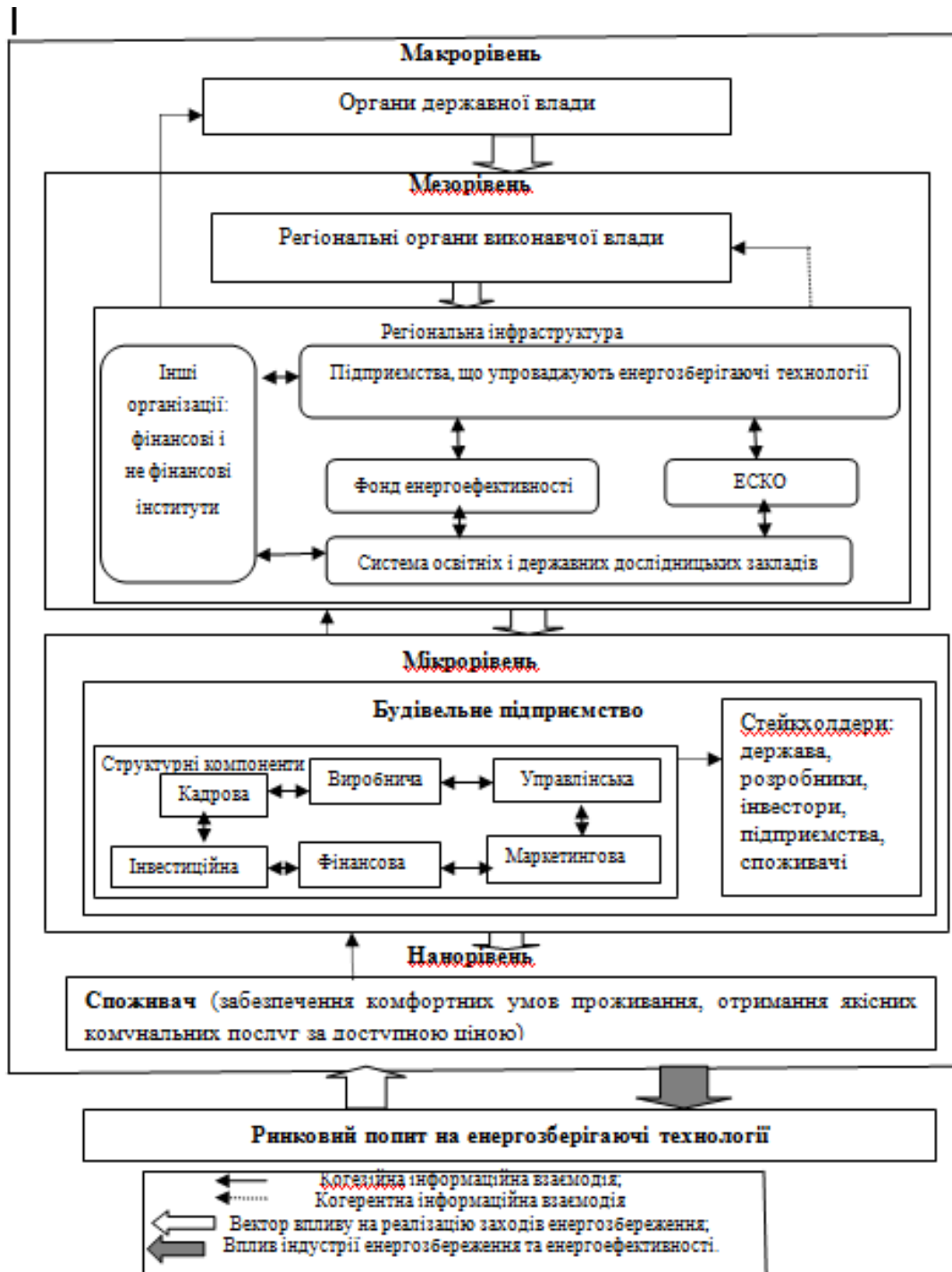

Рис. 1. Когерентно-когезійна модель економіко-аналітичного забезпечення реалізації програм енергозбереження на підприємстві

Fig.1. Coherent and kogezy model of economic and analytical support of the implementation of the energy savings program of the enterprise

Провідні експерти [10-11] одностайні в думці, що успішний хід реалізації енергозберігаючих технологій на будівельних підприємствах багато в чому залежить від обсягу і виду інформації, що поставляється зовнішнім й внутрішнім користувачам.

В результаті синергії представлених рівнів утворюється обсяг інформації обліково-аналітичної системи управління енергозбереженням й реалізується

комплексний підхід до системи збору, узагальнення, контролю та аналізу даних. В рамках даної системи симбіоз облікової та контрольної підсистем характеризує поточний контроль реалізації проектів енергозбереження на рівні держави, регіонів, виробничо-комерційних систем й окремих споживачів. Взаємодія облікової та аналітичної підсистем являє собою поточне регулювання і планування [7, с. 44]. Поєднання аналітичної та контрольної підсистем утворює потужну базу для оцінки і виявлення ризиків управління енергозбереженням.

Висновки. Представлено когерентно-когезійну модель економіко-аналітичного забезпечення реалізації програм енергозбереження на підприємстві, що надасть можливість сформуванню спільний інформаційний простір для всіх стейкхолдерів. Досліджено проблематику уніфікації управлінського та фінансового обліку на основі концепту інтегрованої звітності через принцип цілісності економіко-аналітичного забезпечення реалізації програм енергозбереження підприємства. Визначено, що одним з основних факторів, який чинить значний вплив на рівень ефективності системи управління енергозбереженням підприємства є економіко-аналітичне забезпечення.

1. Зеркалов Д. В. Энергозбереження: Организация виростания энергоресурсів: довідник / Д. В.Зеркалов. – К. : Основа, 2009. – 396 с.
2. Климчук М. М. Економіко-організаційні засади управління енергозбереженням на будівельних підприємствах : моногр. / М. М. Климчук. – Івано-Франківськ, вид-во “Фоліант”, 2017. – 372 с.
3. Консультационный проект международной структуры [Э/р]. – Р/д: www.ir.org.ru/attachments/article/13/23.11.12 – Consultation Draft of the International Framework-Russian. pdf.
4. Махуренко Г. С. Методологические основы проектной деятельности // Управление проектами та розвиток виробництва. Збірник наукових праць. Під ред. Рач В.А.: – 2004. – №3(9) – С. 98-108.
5. Международный стандарт по интегрированной отчетности [Э/р]. – Р/д: www.pwc.ru //International Integrated Reporting Framework
6. Мухсинова Л. Х. Приоритетные направления устойчивого развития мировой энергетики [Текст] / Л. Мухсинова // Вестник ОГУ. – 2013. – №12 (161).
7. Неміш П. Д. Сутність, оцінка та напрями підвищення ефективності механізму енергозбереження АПК [Текст] / П. Д. Неміш // Інноваційна економіка. – 2013. – № 7. – С. 46-53.
8. Пономарьов С. В. Оцінка ефективності інвестицій в енергозбереження на підприємствах ПЕК [Текст] / С. В. Пономарьов // Энергосбережение. Энергетика. Энергоаудит. – 2012. – № 12 (106). – С. 36-42.
9. Розпорядження Кабінету Міністрів України від 13.07.2016 “Про схвалення Концепції впровадження механізмів стабільного фінансування заходів з енергоефективності” № 489-р – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.kmu.gov.ua/control/uk/cardnpd?docid=249189954>
10. Самохвалова Е. В. К вопросу об идентификации категорий когезии и когерентности в дискурсе [Э/р]. – Р/д: <http://www.rusnauka.com/>
11. Суходоля О. М. Енергоефективність економіки в контексті національної безпеки: методологія та механізми реалізації [Текст] / О. М. Суходоля. – К. : НАДУ, 2006. – 424 с.
12. Сухонос М. К. Система показателей энергоэффективности энергоинфраструктуры предприятия /М. К. Сухонос // Энергосбережение. Энергетик. Энергоаудит. –2011.– №7.– С.25-84.
13. Щекин И. Р. Повышение энергетической эффективности вентиляционно-отопительных систем : учебное пособие / И. Р. Щекин. – Х. : Изд-во “Форт”, 2003. – 164 с.
14. “Towards Integrated Reporting – Communicating Value in the 21st Century”[Э/р]. – Р/д.: [www.ir.org.ru/attachments/article-IR Discussion Paper-2011.pdf](http://www.ir.org.ru/attachments/article-IR%20Discussion%20Paper-2011.pdf).

References

1. Zerkalov, D. V. *Energy saving: Organization of growth of energy resources*, Osнова, 2009.
2. Klymchuk, M. M. *Economic and organizational principles of energy saving management at construction enterprises*, vyd-vo “Foliant”, 2017.
3. International Design Consultancy Project, www.ir.org.ru/attachments/article/13/23.11.12 – Consultation Draft of the International Framework-Russian. pdf. Accessed 4 Apr. 2018.
4. Mahurenko, G. S. “Methodological bases of project activity.” *Upravlinnia proektamy ta rozvytok vyrobnytstva. Zbirnyk naukovykh prats*, no.3(9), 2004, pp.98-108.

5. "International Standard for Integrated Reporting." PWC, www.pwc.ru. Accessed 4 Apr. 2018.
6. Muhsynova, L. H. "Priority directions for the sustainable development of the world energy." *Vestnik OGU*, no.12 (161), 2013.
7. Nemish, P. D. "The essence, estimation and directions of increase of efficiency of the mechanism of energy saving of agrarian and industrial complex." *Innovaciina ekonomika*, no.7, 2013, pp. 46-53.
8. Ponomariov, S. V. "Estimation of efficiency of investments in energy saving at enterprises of the fuel and energy complex." *Energoberezheniie. Energetika. Energoaudit*, no. 12 (106), 2012, pp. 36-42.
9. "On Approval of the Concept for the Implementation of Mechanisms for Sustainable Financing of Energy Efficiency Measures. Order of the Cabinet of Ministers of Ukraine of 13.07.2016 № 489-р. " Cabinet of Ministers of Ukraine, www.kmu.gov.ua/control/uk/cardnpd?docid=249189954. Accessed 9 Apr. 2018.
10. Samohvalova, E. V. "On the question of identifying categories of cohesion and coherence in discourse." Publishing house Education and Science s.r.o, www.rusnauka.com/ Accessed 9 Apr. 2018.
11. Suhodolia, O. M. *Energy efficiency of the economy in the context of national security: methodology and implementation mechanisms*, NADU, 2006.
12. Suhonos, M. K. "The system of indicators of energy efficiency of the energy infrastructure of the enterprise." *Energoberezheniie. Energetika. Energoaudit*, no.7, 2011, pp.25-84.
13. Shchiokin, I. R. *Increasing the energy efficiency of ventilation and heating systems*, Yzd-vo "Fort", 2003.
14. "Towards Integrated Reporting – Communicating Value in the 21st Century." Integrated reporting, [www.ir.org.ru/attachments/article-IR Discussion Paper-2011.pdf](http://www.ir.org.ru/attachments/article-IR%20Discussion%20Paper-2011.pdf). Accessed 4 Apr. 2018.

Рецензенти:

Рижакова Г.М. – доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри менеджменту в будівництві Київського національного університету будівництва і архітектури;

Тугай О.А. – доктор технічних наук, професор, завідувач кафедри організації та управління будівництвом Київського національного університету будівництва і архітектури.